

عینک نامرئی و ارتوپتیک

دکتر ابوالفضل سعیدی *

باتجارب گذشته وقتی عینک نامرئی در قسمت ارتوپتیک موثر خواهد بود که بتوان مدت زیادی در روز آنرا در چشم باقی گذاشت یا لاقفل بطور تناوب با عینک بشود آنرا مدت نسبتاً طولانی بکار برد .

در صورتیکه بتوان عینک نامرئی را جانشین عینک معمولی نمود فوایدی خواهد داشت که اولاً اختلاف اندازه تصویر را در دو چشم کم مینماید ، ثانیاً خاصیت منشوری را که در عینکهای معمولی هست کم میکند ، ثالثاً میدان بینائی را نسبتاً طبیعی مینماید و رابعاً از نقطه نظر زیبایی مناسب است .

در بیماران مبتلابه آفاکی یک چشمی بعلت قدرت زیاد ، عینک معمولی تصویر را در ته چشم بزرگتر از معمول نشان میدهد ولی عینک نامرئی این عیب را نخواهد داشت و در نتیجه دید دوچشمی را بخوبی برقرار میسازد .

در بیماران مبتلا به عیب انکسار زیاد مانند میوپی های شدید استعمال عینک نامرئی دید را خیلی بهتر از عینک معمولی مینماید .

در آنیزومترپی در حال پیشرفت که نمیتوان عیب انکسار را کاملاً تصحیح نمود عینکهای معمولی بعلت دوبینی و اختلاف تصویر در دو چشم قابل تحمل نخواهد بود در صورتیکه عینک نامرئی این عیب را نخواهد داشت .

در هیپرمتری توأم با آنیزومترپی که بیش از ۴ دیوپتر باشد استفاده از عینک نامرئی مفید خواهد بود .

همانطوریکه در فوق گفته شد در آفاکی های یک چشمی که بعلت کاتاراکت میباشد بکار بردن عینک نامرئی فوق العاده مفید خواهد بود .

در اطفال که میوپی شدید و آنیزومترپی دارند تجویز کونتاکت لنز (Contact lense) نیز مفید است .

در ۱۹۶۵ روین نشان داد که بیماران فوق خیلی زود دیدشان بهبودی مییابد

البته باید تصحیح عیب انکسار را بهتر از معمول انجام داد.

استیگماتیسم و انیزومترپی با درجه بالا چنانچه عینک معمولی را بکار برند ممکن است دوبینی تولید نماید ولی بکار بردن کونتاکت لنز نه فقط حدت بینائی را بهتر میکند، دوبینی که بعلت حرکت کره چشم پیدا میشود از بین میبرد. هتروفوری و انیزو کونیا- در این موارد نیز بکار بردن کونتاکت لنز بعلت مساوی کردن تصاویر داخل دو چشم موجب رضای فوق العاده بیمار خواهد بود.

عینک نامرئی و استرایسیسم - در استرایسیسم هائی که در نتیجه هیپرمتری با تقارب زیاد همراه است یا اشکال دیگر تطابقی قدرت عینک نامرئی باید بیش از عینک معمولی باشد برای آنکه دید دوچشمی برقرار گردد در صورتیکه تطابق اثری در بروز استرایسیسم نداشته باشد عینک نامرئی مفید نخواهد بود.

چنانچه کونتاکت لنز را از نظر زیبایی بخواهند بکار برند عمل جراحی برای بهبودی استرایسیسم قبلاً لازم خواهد بود.

در انحرافات چشمی فلجی که دوبینی دارند در صورتیکه چشمی که دید کمتر دارد به بندند دوبینی از بین میرود. در اینجا بجای گذاردن کونتاکت لنز بهتر است از هاپتیک لنز (Haptic lense) استفاده نمود و دیگر احتیاج به دوختن پلکها نمیشد.

آمبلیوپی

بعضی بیماران که کمی دیدشان در اثر وضع غیر طبیعی قرنیه میباشد مانند استیگماتیسم نامنظم یا قرنیه مخروطی یا بیماران عمل شده از پیوند قرنیه - در نزد این اشخاص بکار بردن عینک مرئی نتیجه فوق العاده خوبی را دربر خواهد داشت. اما اگر این بیماریها از طفولیت شروع شده باشد نتیجه بهبودی نسبی خواهد بود.

در استیگماتیسم با درجه بالا مخصوصاً بطور مایل که امبلیوپی نسبی حاصل میشود عینک معمولی کمتر میتواند آنرا تصحیح نماید در صورتیکه کونتاکت لنز خیلی بیشتر از آنکه تصور میرود باعث بهبودی دید بیمار میگردد.

در مواردی که عینک نامرئی برای عیب انکسارهای دوچشمی مانند آفاکی و میوپی بکار میرود در صورتیکه چشمی که دید بهتر دارد بطور قسمتی بسته شود یا آنکه بطور تناوب چشمها را به بندند نتیجه خوبی دارد (روبن و وکر ۱۹۶۷).

کونتاکت لنز و عمل جراحی در استرایسیسم

با وجود آنکه کونتاکت لنز عیب انکسار را بخوبی تصحیح مینماید معهذ باید

كاملًا بيمار تحت مراقبت باشد كه آيا ميتواند عينك نامرئی را تحمل كند يا خير .
در استراییسمهای بازويه انحراف $5 +$ تا $10 -$ درجه ، ممكن است بكار بردن آن
انحراف را تصحيح نمايد .

در مواردیكه كوناكت لنز حداث بينائی را بهتر ميكند يا در درمان امبلیوپی بايد
آنها قبل از اقدام بعمل جراحی تجویز نمود .

در واقعيكه زاويه انحراف زياد است استراییسم را بايد قبل از تجویز عينك
نامرئی، عمل جراحی نمود .

در تمام بيماران با عيب انكسار زياد بهتر است بعد از عمل جراحی عيب انكسار
را كاملًا تصحيح نمود .

خلاصه - بطور مختصر بكار بردن كوناكت لنز از نظر بهبودی بيماران با عيب
انكسار كمك فوق العاده به ارتوپتيك خواهند نمود . مخصوصًا در مواردیكه ديد دوچشمی
مساوی با بكار بردن عينك معمولی حاصل نميشود .

انيز و متریبی

عدم تساوی قدرت ديد دوچشمی از اينكه ديد دوچشمی كامل حاصل شود
جلوگيري خواهد كرد يا بعلت انيز و كونيا يا بعلت محدود بودن ميدان بينائی يك
چشمی حتی موقعيكه با عينك معمولی عيب انكسار را تصحيح نمايند .

معایب فوق با بكار بردن كوناكت لنز بخوبی بر طرف ميشود و ديد دوچشمی
برقرار ميشود ، بكار بردن عينك نامرئی توام با تمرينات ارتوپتيك در انيز و متریبی و
امبلیوپی نتيجه خوبی در بر دارد .

اينجانب در سال ۱۹۶۷ كه در بخش كوناكت لنز بيمارستان مورفيلد لندن با
مستروبن مشغول بكار و مطالعه و تمرين روی بيماران بودم از بكار بردن عينك نامرئی
توام با تمرينات ارتوپتيك در موارد فوق شاهد بهبودی بيماران بودم .

منابع اکتسابی :

REFERENCE

- 1- Arden G B. (1967) Pro. Roy.
- 2- Jessen G.N. (1964)
- 3- Ruben. N. (1967) Brit. orth.
- 4- Walker (1967) Brit orth.